

در پاره کتاب دینی و قرآن سال دهم

به اطلاع دبیران محترم می‌رسد.

- دوره متوسطه دوم از چهارسال به سه‌سال کاهش یافته است و در نتیجه، چهار کتاب دینی و قرآن باید به سه کتاب کاهش پیدا می‌کرد. به همین دلیل، برخی از عنوان‌ها که در اولویت دوم قرار داشتند، حذف شده‌اند. البته اندکی از محتواهای دینی و قرآن^(۱) قبلی به سال نهم منتقل شد و بخشی دیگر از محتوا در کتاب جدید سال دهم قرار گرفت که حتماً همکاران مشاهده کرده‌اند.

- ساعت درس دینی و قرآن در دوره دوم متوسطه، برای رشته علوم انسانی، به چهار ساعت در هفته و برای رشته‌های ریاضی، علوم تجربی و فنی و حرفه‌ای به دو ساعت تغییر یافته است. مطابق با این تغییر، اکثر دانش‌آموزان دو ساعت در هفته این درس را دارند و اقلیتی از آن‌ها چهار ساعت در هفته به این درس می‌پردازند. از این جهت، لازم بود حجم کتاب‌ها برای چهار ساعت و دو ساعت مناسب‌سازی شود که به تدوین دو کتاب با دو حجم متفاوت منجر شد. از آنجا که حجم کتاب رشته‌های ریاضی و علوم تجربی و فنی و حرفه‌ای کمتر شده، برخی از عنوان‌های کتاب‌های قبلی از کتاب جدید‌تألیف این رشته‌ها حذف شده‌اند.
- تغییر دیگری که در دوره متوسطه دوم صورت گرفته، حذف دوره پیش‌دانشگاهی و آمدن دیپلم به پایه دوازدهم و انتقال امتحان نهایی به این سال است. به عبارت دیگر، قبل از دانش‌آموزان در پایه سوم متوسطه که سال یازدهم تحصیلی بود، دیپلم می‌گرفتند و دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای وارد دوره پیش‌دانشگاهی نمی‌شدند. یعنی

در ادامه بازسازی و مناسب‌سازی کتاب‌های دینی و قرآن با نظام جدید آموزشی، نوبت به کتاب دینی و قرآن^(۳) رسیده که برای سال یازدهم بازسازی شده است و در سال جاری در چرخه آموزش قرار می‌گیرد. موضوع‌های اصلی کتاب عبارت‌اند از «بیوت، امامت، امام عصر(عج) و غیبت آن حضرت و وظایف ما در عصر غیبت، فقاهت و اجتهاد و حکومت اسلامی در عصر غیبت». چند موضوع اخلاقی، اجتماعی و احکامی نیز محور دیگر کتاب را تشکیل می‌دهند. بازسازی این کتاب با توجه به ملاحظات زیر صورت گرفته است که به طور مختصر

**در نظرسنجی‌ها
آمده بود که
برخی از مباحث،
در این کتاب به
شکل دیگری و
در قالب دیگری
تکرار می‌شود.
این نظر نیز مورد
توجه قرار گرفته
و برخی از مباحث
که برداشت تکرار
از آن‌ها می‌شده،
یا حذف شده‌اند
یا به شکل
روشن‌تری تدوین
یافته‌اند**

۵. همان طور که در کتاب دینی و قرآن سال دهم مشاهده می‌کنید، در ابتدای هر درس از کتاب سال یازدهم نیز یک یا دو صفحه از آیات قرآن کریم قرار گرفته است تا داشت آموزان، به تمرین قرائت پیردازند و آموخته‌های سال‌های قبل را فراموش نکنند. دیگران محترم توجه داشته باشند که داشت آموزان، در دوره‌های ابتدایی و متوسطه اول، قواعد روان‌خوانی و صحیح‌خوانی را آموخته‌اند و تمرین هم کرده‌اند. از این‌رو، آنان باید بتوانند همه آیات قرآن را بخوانند. بنابراین، روش قرائت این صفحه به این صورت است که در هفتة قبل، از داشت آموزان درخواست می‌شود در منزل آیات درس بعد را تمرین کنند و در ابتدای جلسه بعد، آنان باید بتوانند آیات را بخوانند. به عبارت دیگر، نیازی نیست که مثلاً در هفتة اول قرائت آیات را آموزش بیینند و در هفتة بعد از آن‌ها پرسش شود. بلکه در هر هفته، آیات جدید از آن‌ها پرسیده و نمره داده می‌شود.

توجه داشته باشیم که این آیات فقط برای قرائت هستند البته داخل هر درس ترجمه تعدادی از آیات که با موضوع درس ارتباط دارند، آمده است تا در آن‌ها تدبیر و پیامشان استخراج شود.

با توجه به نکات فوق، کتابی که برای سال یازدهم تقدیم همکاران می‌شود، لازم است نقد و بررسی شود و پیشنهادهای اصلاحی لازم، در طول سال برای گروه درسی قرآن و معارف اسلامی ارسال شود تا ان شاء‌الله در چاپ بعدی از آن‌ها استفاده کنیم.

سردیبر

آنان کتاب دینی و قرآن پیش‌دانشگاهی را نمی‌خوانند.

به همین دلیل، مباحث کتاب‌ها طوری تنظیم شده بودند که موضوعات ضروری تر تا قبل از پیش‌دانشگاهی تمام شوند تا داشت آموزان فنی و حرفه‌ای نیز آن مباحث را بخوانند. مبحث خانواده از این قبیل بود؛ این مبحث، بهجای پیش‌دانشگاهی، در کتاب سوم آمده بود. گرچه بهتر است این موضوع در آخرین سال تحصیلی آموزش داده شود. لذا اکنون که همه داشت آموزان به پایهٔ دوازدهم می‌روند، این موضوع به آن سال منتقل خواهد شد.

۶. نظرسنجی‌های انجام شده در این سال‌ها گویای آن است که برخی مباحث مربوط به نبوت و امامت و حکومت اسلامی در کتاب دینی و قرآن (۳) مشکل‌تر از سایر کتاب‌ها هستند و حجم آن‌ها نیز بیشتر است. برگزاری امتحان نهایی هم که در این سال انجام می‌گرفت، در مجموع سبب شده بود این کتاب مشکل‌تر از سایر کتاب‌ها جلوه کند. در کتاب جدید که در سال تحصیلی جدید به دست همکاران می‌رسد، تلاش شده است که پیچیدگی مباحث کمتر شود و حجم کتاب نیز کاهش یابد.

همچنین، در نظرسنجی‌ها آمده بود که برخی از مباحث، در این کتاب به شکل دیگری و در قالب دیگری تکرار می‌شود. این نظر نیز مورد توجه قرار گرفته و برخی از مباحث که برداشت تکرار از آن‌ها می‌شده، یا حذف شده‌اند یا به شکل روشن‌تری تدوین یافته‌اند.